

Mediation in de praktijk

Overheidsrechtspraak biedt niet altijd de beste oplossing voor een geschil. Een gang naar de rechter is immers tijdrovend. En de overheidsrechter is geen specialist, waardoor het kan zijn dat niet alle aspecten en technische aspecten worden meegewogen in de beslissing. Als alternatief komt conflictbemiddeling in beeld. Daarbij krijgen partijen dezelfde duidelijkheid als bij de overheidsrechter, maar de procesgang is veel beter in te richten op de specifieke wensen van de conflicterende partijen. Ook kan de bemiddelaar beter rekening houden met de specifieke kanten van de (vaak langjarige) contractuele relatie tussen de partijen.

Door mr. Marinke van 't Hoff

Bij conflictbemiddeling, ook wel mediation genoemd, schakelen de twistende partijen een neutrale, onafhankelijke derde in. Deze bemiddelaar begeleidt de partijen bij een proces waarin zij zelf op zoek gaan naar de adequate oplossing voor hun conflict. Met hulp van de mediator bepalen de partijen zelf wat de relevante aspecten en onderwerpen zijn waarover zij het eens willen worden.

Werkbare oplossingen

AT Osborne Legal heeft ruime ervaring met conflictbemiddeling. Bij AT Osborne werken juristen die zich hebben gespecialiseerd via de mediationopleiding van het NMI. Conflictbemiddeling is natuurlijk niet voor iedere situatie geschikt. Een gang naar de gewone rechter kan heel zinvol zijn, bijvoorbeeld omdat partijen een uitspraak willen over een principieel vraagstuk. Ook bekend zijn situaties waarin partijen definitief met elkaar breken en zij dus niet langer vertrouwen hebben in een herstel van hun relatie. In dit soort situaties willen zij 'tot het gaatje' procederen tegen de ander.

In de praktijk is een proces bij de overheidsrechter vaak geen aantrekkelijke keuze, juist vanwege het onvoorspelbare verloop en vanwege de kans op een negatieve uitspraak. Wij zien conflictbemiddeling daarom als een zinvolle en resultaatgerichte manier om tot een werkbare oplossing te komen.

Praktijksituaties

Bemiddeling is in alle fasen van een project in te zetten. Het werkt zelfs in situaties waarin het conflict al behoorlijk is geëscaleerd. Soms kiezen partijen ervoor om structureel gebruik te maken van bemiddeling tijdens een project, om te voorkomen dat er een conflict ontstaat. Hieronder noemen we een aantal van onze praktijksituaties.

■ **Partijen kunnen verschillende belangen en verantwoordelijkheden hebben en tegelijkertijd een gezamenlijke opgave tot een goed resultaat willen of zelfs moeten brengen.** Praktijkvoorbeeld: voor een regionale waterveiligheidsopgave was de inbreng van diverse publieke partijen vereist. Wij hebben die partijen begeleid om, met respect voor ieders bevoegdheden en beleidswensen, tot gezamenlijke onderlinge afspraken te komen. Dit is partijen gelukt en deze werkwijze is zelfs een blauwdruk geworden voor overige gelijksoortige projecten in heel Nederland.

“Als je snel vooruit wil, ga dan alleen. Als je ver wil komen, ga dan samen.”

■ **Daarnaast kan conflictbemiddeling ingezet worden bij een conflict waarbij partijen op vrijwillige basis tot een gezamenlijke oplossing willen komen.** Praktijkvoorbeeld: wij hebben een proces mogen begeleiden waarbij een overheids partij en een marktpartij lange tijd in diverse projecten met elkaar te maken hebben en het oneens waren over een onderlinge juridische werkwijze. Partijen hebben hun belangen gedeeld en daarmee in korte tijd, zonder al te hoge kosten, een voor hen uitstekend werkbaar resultaat bereikt.

■ **Zelfs tijdens en na een gerechtelijke procedure kan conflictbemiddeling plaatsvinden.** Praktijkvoorbeelden:

- 1) Tijdens een hoorzitting hebben wij mogen meemaken dat er toch mogelijkheden waren om tussen partijen tot een onderlinge oplossing te komen. Met hulp van onze mediator konden de partijen de gerechtelijke procedure daarna staken.
- 2) Na een gerechtelijke uitspraak hebben wij partijen begeleid bij de precieze uitwerking van de uitspraak van de gewone rechter voor hun samenwerking, om eindeloze vervolgpcedures te voorkomen.

Samenwerking

Uiteraard is het van belang dat partijen vrijwillig en welbewust gebruik maken van het instrument conflictbemiddeling. Ondanks het conflict moeten partijen de wil hebben om het gesprek aan te gaan. Zij moeten gezamenlijk tot een oplossing willen komen. Van AT Osborne Legal mogen zij daarbij deskundige conflictbemiddelaars verwachten; professioneel, neutraal en onafhankelijk. Dan klopt ook het Afrikaanse spreekwoord: 'Als je snel vooruit wil, ga dan alleen. Als je ver wil komen, ga dan samen.'